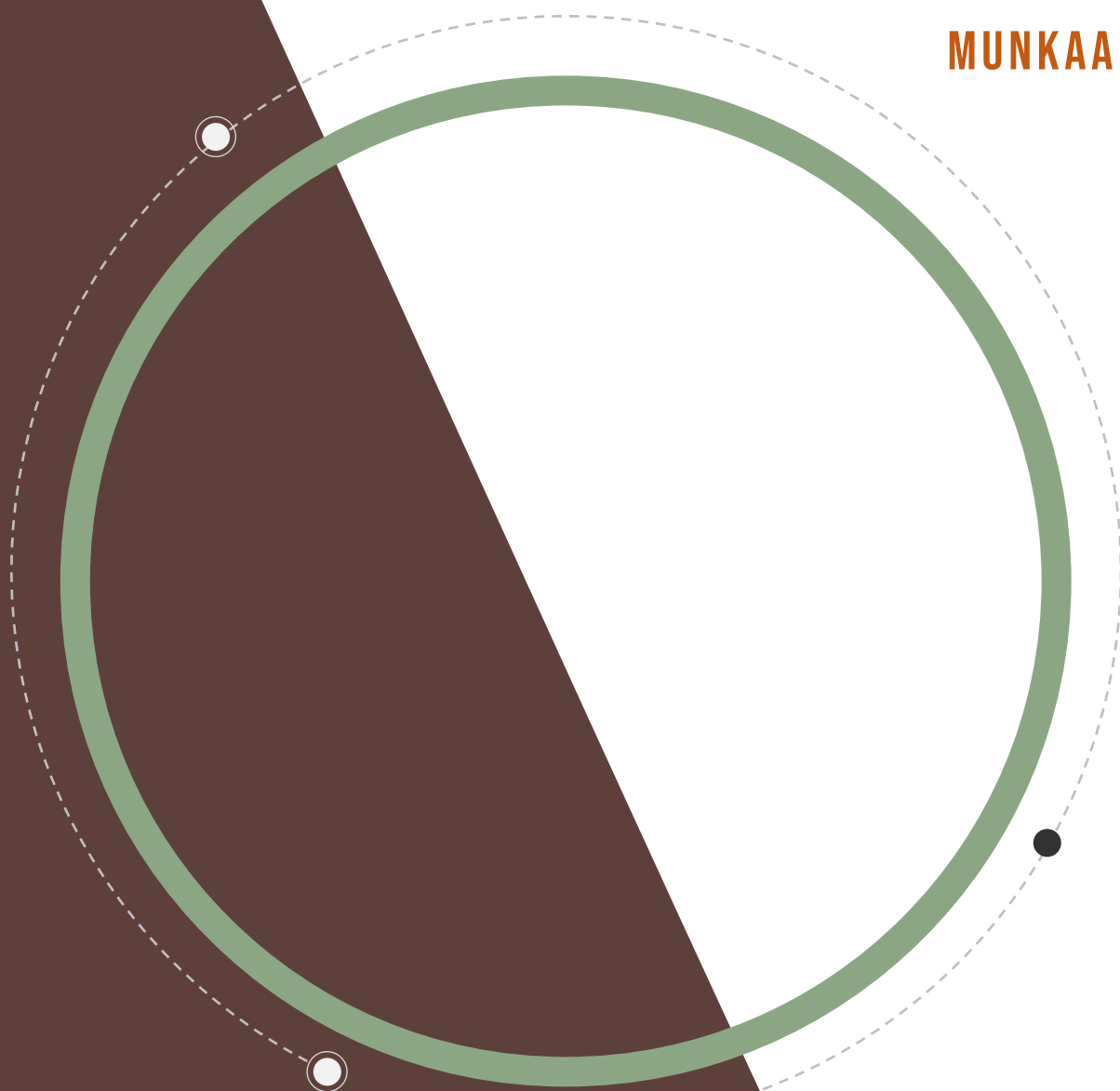

PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT 1. - TANÁR LESZEK

HALLGATÓI SEGÉDLET

MUNKAANYAG

TARTALOMJEGYZÉK

A pályaszocializációs gyakorlatokról.....	3
A féléves munka szervezése.....	5
A féléves munka feladatai	7
A terepnapló	7
Jegyzet az iskola bemutatásáról.....	8
Megfigyelési jegyzetek a tanórákról	8
A szakmai megbeszélés jegyzetei	9
Személyes reflexiók	9
A terepnapló formai sajátosságai.....	9
Elemző dolgozat.....	9
Az elemző dolgozat formai sajátosságai	11
Szakirodalmi ajánlások.....	12
A féléves munka értékelése.....	13
A terepnapló értékelése	13
Az elemző dolgozat értékelése	14
Gyakori kérdések.....	16
Sablonok.....	17

A pályaszocializációs gyakorlatokról

A pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlat tartalmát és célját a [képzési és kimeneti követelmények](#) fogalmazzák meg. A gyakorlatok célja, hogy a „hallgatók tanári nézőpontból megfigyeljék az iskola világát, megfigyeljék az intézményi környezetet, infrastruktúrát, különböző iskolatípusokban tanórákon, illetve tanórán kívüli foglalkozásokon, iskolai rendezvényeken gyűjtsenek tapasztalatokat az iskola mint szervezet, mint munkahely működéséről, a visszajelzések alapján képet formáljanak saját pályaalkalmasságukról.”

CÉLOK

A pályaszocializációs gyakorlatok kiemelt törekvései tehát, hogy támogassák az Ön tanárképzési tanulmányokra és a tanári szerepre való felkészülését, a képzésben történő szocializációját. Ennek fontos állomása, hogy a korábbi években a mindennapjait meghatározó tanuló szerepből kilépve, tapasztalatot szerezzen az iskolai jelenségek tanári nézőpontból történő értelmezésére, valamint a különböző intézményi és tanári gyakorlatokat megismerve és elemezve, értelmezze, tudatosítsa saját pedagógiai tapasztalatait, és megfogalmazza tanári és szaktanári szerepértelmezéseit.

A pályaszocializációs gyakorlatok során célunk, hogy szervezett keretek között támogassuk a tanárrá válás során abban, hogy:

- (1) megismerhesse az iskola komplex világát, annak társadalmi meghatározottságát, szervezeti kereteit és működését, külső-belső kapcsolatrendszerét, és
- (2) elkezdje megismerni az egyes korosztályok, csoportok, valamint a csoportokon belül az egyes tanulók kognitív-szociális sajátosságait, a

nevelést-oktatást befolyásoló tényezőket.

- (3) valamint lépéseket tegyen saját tanári szerepének értelmezése, kialakítása felé.

A GYAKORLATOK

A képzés során Ön három pályaszocializációs gyakorlaton vesz majd részt, az osztatlan tanári képzésben optimálisan a képzése 2., 3. és 4. félévében. A pályaszocializációs gyakorlat intézményi (iskolai) gyakorlata, valamint az iskolai gyakorlatok előkészítését és a szakmai tapasztalatok feldolgozását támogató szemináriumot egy tárgyként hirdetjük meg majd a képzése során, így összesen három tárgyat kell majd teljesíteni a pályaszocializációs gyakorlatokhoz kapcsolódóan.

A kurzusok iskolai gyakorlati része és a szemináriumi munka szorosan összekapcsolódik, így a gyakorlatot kísérő és a szemináriumot vezető oktató azonos lesz az adott kurzuson belül. Az intézményi gyakorlat és a szemináriumi munka teljesítése pedig szorosan összekapcsolódik majd munkája során is.

2. félév

Pályaszocializációs gyakorlat 1. – Tanárleszek

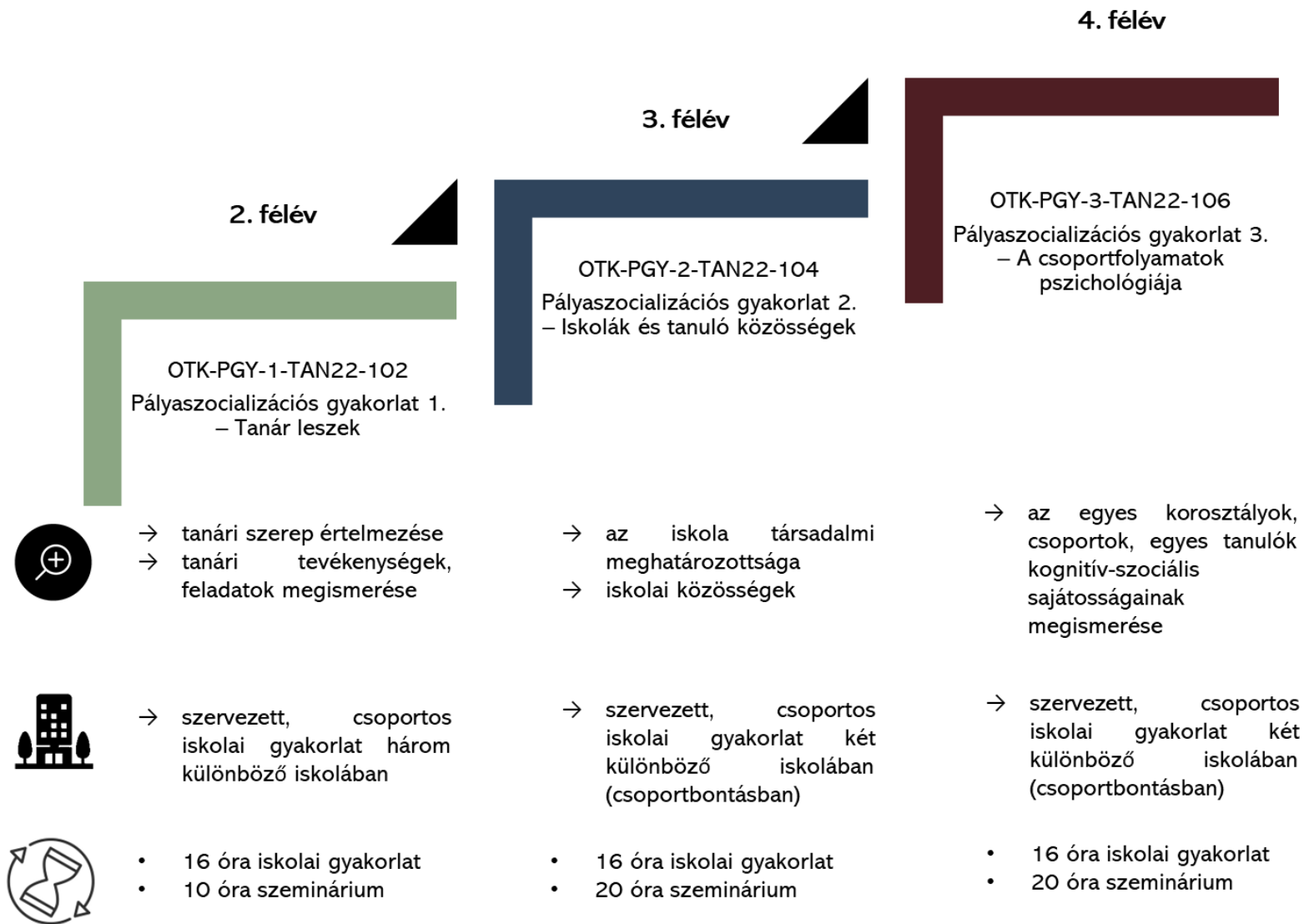
3. félév

Pályaszocializációs gyakorlat 2. – Iskolák és tanuló közösségek

4. félév

Pályaszocializációs gyakorlat 3. – A csoportfolyamatok pszichológiája

1 A féléves munka szervezése

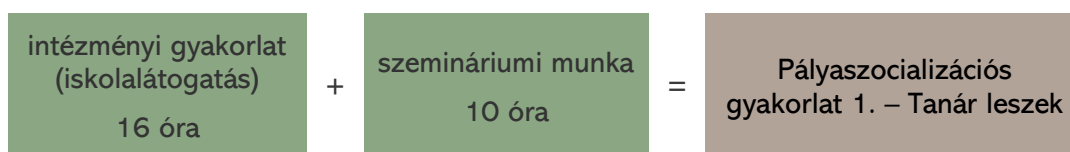
A pályaszocializációs gyakorlatok közül az első kurzus a *Pályaszocializációs gyakorlat 1. – Tanár leszek* tárgy. A képzés elején, a gyakorlatok első állomásán ez a kurzus kiemelten támogatja a tanár szakos hallgatók tanárképzési tanulmányokra való felkészülését, a képzés alatti szakmai szocializációját.

Az első pályaszocializációs gyakorlat fókuszában a nézőpontváltás elősegítése, a tanári szerep komplexitásának értelmezése áll. Így a gyakorlatok és a szemináriumi munka célja, hogy támogassák az iskolai gyakorlatok során a szakmai tapasztalatgyűjtést, az iskolai jelenségek tanári nézőpontból történő értelmezését, valamint a különböző intézményi és tanári gyakorlatokat megismerve, azokat elemezve elősegítsük, hogy megfogalmazzák saját pedagógiai tapasztalataikat, tanári és szaktanári szerepértelmezéseiket.

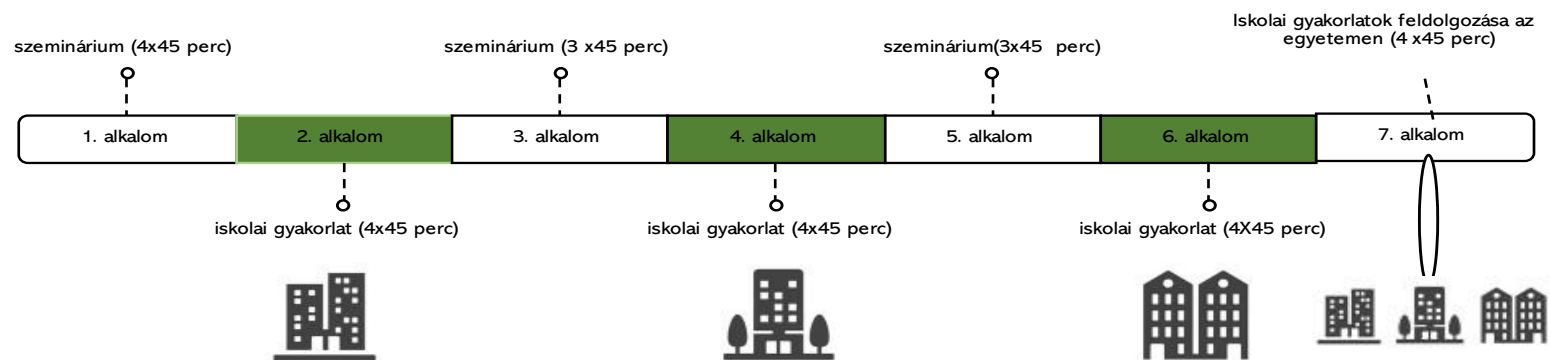
Ez a kurzus az első pályaszocializációs gyakorlatot (Pályaszocializációs gyakorlat 1.) és a hozzá kapcsolt szemináriumi munkát (*Tanár leszek szeminárium*) ötvözi, mely az iskolai terepmunka során szerzett tapasztalatok feldolgozását segíti. Az intézményi gyakorlatok (ezek az iskolalátogatások) a *Pályaszocializációs gyakorlat 1.* teljesítéséhez kötődnek, míg a szemináriumi kontaktórák a *Tanár leszek* szeminárium teljesítéséhez kapcsolódnak. A gyakorlaton és a szemináriumon végzett munka szorosan összefonódik, egy tárgyként teljesíti őket.

Az intézményi gyakorlatok (vagyis az iskolalátogatások) során a hallgatók különböző típusú iskolák mindennapjaiba kapnak betekintést csoportos, szervezett látogatások alkalmával. Az ezeken való részvétel kötelező, ezek időpontja a kurzus meghirdetett időszávjában lesz. Optimálisan az intézményi gyakorlatok háromféle iskolában történnek majd. Így például az iskolák különbözhetnek képzési típus szerint (lehet általános iskola vagy középiskola), fenntartó szerint (lehet állami, egyházi vagy alapítványi iskola), vagy éppen a tanulók egyéb sajátosságai szerint eltérő iskolák (például kedvezőtlen szociokulturális háttérű tanulókat nevelő intézmények).

A pályaszocializációs gyakorlat a kurzus keretein belül három iskolalátogatási alkalmat jelent, melyeket a szemináriumi oktató kísér minden alkalommal. Az iskolai gyakorlat 16 kontaktórási időkeretéből 12 órát csoportos gyakorlat formájában az iskolában, a fennmaradó 4 kontaktórást annak támogatott feldolgozásával töltöttek a hallgatók az egyetemen.

Az előbbieken is jeleztük, hogy az intézménylátogatások időpontja a kurzus meghirdetett időszávjában történik majd, melynek részletes ütemezését a kurzus oktatója ismerteti, továbbá elérhető a Neptun tanulmányi rendszer bővebb órarendi információi között is. A féléves munka ütemezését az alábbi ábrán is áttekintheti.

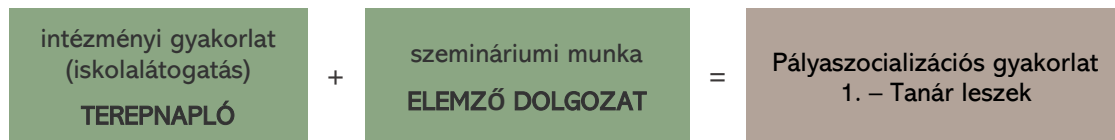

A kurzus hetente ismétlődik. Az ábrán a kurzus alkalmaihoz kapcsolódó munka elosztását látja. Az alkalom itt a szemináriumi munkát és az iskolalátogatási gyakorlatot jelöli. A kurzus első, harmadik és ötödik alkalmán az egyetemen szemináriumi munkát végeznek majd az oktatóval,

míg a második, negyedik és hatodik alkalommal külső helyszínen lesznek, ekkor vesznek részt a szervezett, csoportos látogatásokon az oktatóval. A hetedik alkalom szintén az iskolalátogatásokhoz kapcsolódik majd, és azon gyakorlati munka történik az oktatóval, melynek helyszíne az egyetem.

2 A féléves munka feladatai

A kurzus keretén belül a félév során a hallgatók az iskolai gyakorlatokhoz kapcsolódóan végeznek feladatokat, illetve aktívan bekapcsolódnak az egyetemen zajló szemináriumi munkába. A féléves feladatok szorosan kapcsolódnak, vagyis az iskolai gyakorlatokon szerzett szakmai tapasztalatok, az ott végzett munka eredményei a szemináriumba épülnek.

A terepnapló

Az intézménylátogatásokon való részvétel kötelező, azok nélkül a kurzus nem teljesíthető. Az intézménylátogatások során a hallgatók az iskolai megfigyelések során szerzett tapasztalataikat, szakmai élményeiket a terepnaplóban rögzítik. Minden látogatásról készül egy-egy jegyzőkönyv, amelyek segítik a megfigyelést, támogatják a tapasztalatok dokumentálását, az elemző munka során pedig megkönnyítik a felidézést.

Az iskolalátogatásokon Ön jellemzően szakmai beszélgetéseken, óralátogatásokon vesz majd részt és egyéni megismerő munkát végez, így a terepnapló elemei is ehhez kapcsolódnak majd.

	Gyakorlati tevékenységek	Kapcsolódó feladat
1. óra	Intézménybemutató	→ Jegyzet az iskola bemutatásáról
2. óra	Óralátogatás	→ Megfigyelési jegyzetek a tanórákról
3-4. óra	Megbeszélés: csoportos	→ Szakmai megbeszélés jegyzetei
	interjú, iskolabejárás	→ Jegyzet az iskola bemutatásáról

Az intézménylátogatás tervezett menete

Az iskolalátogatások során a hallgatók a terepnaplóban rögzítik:

- az iskolát bemutató szakmai beszélgetések főbb tanulságait, eredményeit,
- a megfigyelt tanórákat meghatározott szempontok mentén, valamint
- a kollégákkal, pedagógusokkal folytatott beszélgetések főbb tanulságait, eredményeit.

A terepnapló vezetése a kurzus teljesítéséhez kapcsolódó egyik kötelező feladat. A terepnapló felépítését a szemináriumi munka során részletesen megismerik, és azon a szemináriumok során is dolgoznak majd. A látogatást követő elemző munka támogatására a pedagógiai megfigyelésekről a hallgatók jegyzeteket készítenek. A megfigyelés a megismerő munka fontos eleme. Módszertani szempontból azonban korántsem könnyű, hiszen a megfigyelőre – különösen, ha a megfigyelésnek nincsenek előre kidolgozott szempontjai – nagyon sokféle inger hat. Ezért megfigyeléseink eredményeit irányított szempontok alapján rögzítjük majd.

Jegyzet az iskola bemutatásáról

A terepnapló egyik eleme az intézmény bemutatása alapján készülő jegyzet. Valamennyi iskolalátogatás alkalmával az intézmény megismerését, pedagógiai munkájának megértését egy szakmai bemutató/beszélgetés segíti majd. Itt megismerkednek az iskola értékeivel, mindennapi pedagógiai munkájával, az iskolát körülvevő szűkebb-tágabb kontextus sajátosságaival, kihívásaikkal és sikereikkel. Erről a szakmai bemutatkozásról készül az első jegyzet.

Az első iskolalátogatást megelőzően a szemináriumon majd megismerkednek az adott intézmény pedagógiai programjával, kiemelten az iskola nevelő munkáját meghatározó értékekkel, az iskola jellemzőivel, az iskolát körülvevő környezet (társas-társadalmi kontextus) sajátosságaival. Ezt már a terepnaplóban is rögzítik. Az iskola bemutatása alapján készülő jegyzetelés során valójában ezt a munkát folytatják majd. A hallgatók ebben a dokumentumban rögzítik, melyek azok az értékek, melyeket a bemutató is érint, megfigyelhetők-e ezek „lenyomatai” az iskolában, milyen sikereket, kihívásokat emel ki az iskola, hogyan jellemzi környezetét, hogyan mesél mindezekről az iskolát bemutató kolléga.

Az értékek egy iskola életében folyó nevelő munka meghatározó elemei, ezek orientálják, irányítják az iskola pedagógiai mindennapjait, alakítják az iskola hangulatát (légkörét), a tanulói és tanári tevékenységeket. Az értékek mélyen, a nézetekben, a személyes hitekben, az iskola kultúrájában gyökereznek, s bár az értékeket a pedagógiai program nevelési programja deklaráltan (kimondva is) tartalmazza, a mindennapokban azok valójában inkább közvetve ragadhatók meg. Így a megfigyelés során fontos például: az iskola fizikai környezetét is alaposan szemügyre venni: milyenek az iskola terei? a falakon elhelyezett információk, emlékek miről árulkodnak? az osztályterembe lépve mit üzennek azok a tanulásról, tanításról?

Ezeket neveztük például az előbbieken az értékek „lenyomatainak”, s Önök a látogatások során ezekre is figyelnek majd, rögzítik ezeket, személyes reflexiókkal látják el.

Megfigyelési jegyzetek a tanórákról

A hallgatók az iskolalátogatások során különböző tanórákon is részt vesznek majd megfigyelőként. Az óralátogatások fókuszában a tanári szerep összetettségének, a tanári tevékenység sokszínűségének megismerése áll. A megfigyelés dokumentálása során is ezekre kell majd kiemelten figyelni. A terepmunka során minden tanóráról önálló jegyzőkönyv készül.

Az óramegfigyelési jegyzőkönyv is tartalmaz a megfigyelést orientáló szempontokat. Fontos megfigyelni (amennyiben erre van lehetőség) a tanórát megelőzően a diákok tevékenységét, hangulatát és a tanulási környezetet is. Érdemes itt is visszaidézni az iskola bemutatóját, a megelőző megismerő munkát, vajon megjelennek-e valamilyen formában az ott említett az értékek.

Az óra alatt ajánlott 15 perces intervallumokban rögzíteni az órai történéseket. Kiemelten Önnek a tanári tevékenységekre érdemes figyelni, ez azonban nem választható el a tanulók munkájától, viselkedésétől. A jegyzőkönyv a személyes reflexióknak is teret ad, ide röviden benyomásait, szakmai meglátásait kell rögzíteni.

A szakmai megbeszélés jegyzetei

Az óralátogatásokat követően az iskola néhány tanárával lehetőségük lesz beszélgetni a tanári munkáról. Az itt felmerülő kérdéseket, feladatokat, kihívásokat és sikereket is rögzítjük röviden, vázlatosan, a személyes reflexiókkal kiegészítve.

Személyes reflexiók

Valamennyi megfigyelési dokumentumban helyet kapnak a személyes, szakmai reflexiók is. Nézetünk erősen formálja azt, ahogyan önmagunkról, a pedagógiai helyzetekről gondolkodunk. Ezek tudatosítása, szakmai meglátásaink kihangosítása saját tanári szerepértelmezésünk megismerése, formálása szempontjából is fontos, s az elemző munkát is segítik. Fontos, hogy személyes reflexióit rögzítse a helyszínen, ide érzéseit, benyomásait, dilemmáit írja le önmaga számára is, mert az későbbi munkáját segíti majd.

A terepnapló formai sajátosságai

A terepnapló alapvetően Önnek, saját, későbbi elemző munkájának támogatására készül, tanulása támogatása érdekében azonban azt a kurzus oktatója is megnézi és értékeli majd. A terepnaplót a helyszínen vezeti, majd a látogatást követően rövid időn belül feltölti jegyzeteit, azokat szövegszerkesztő alkalmazással rendszerezve, tisztázva a kurzusa e-learning felületére.

Elemző dolgozat

A féléves munka során a szemináriumi munka része – az iskolalátogatások tapasztalataira építve – egy elemző dolgozat készítése. A dolgozatok szakirodalom felhasználásával készülő, önálló elemzések: a gyakorlatok során megélt tapasztalatok szakmai elemzése, saját reflexióinak bemutatása.

Az elemző munka során az alábbi témák közül választhat egyet:

1. A pedagógiai értékek megjelenése az iskolai mindennapokban: egy érték elemzése két iskola megfigyelései alapján

A munka során az Ön feladata, hogy választsz egy olyan pedagógiai értéket, ami két iskola pedagógiai programjában is megjelent, majd elemzi, összehasonlítja ennek megjelenését a két iskolában.

A szemináriumi munka során és az előadáson részletesen foglalkoznak majd az értékek és nevelés témakörével, azonban ahogyan a korábbiakban is utaltunk rá, az értékek alapvetően formálják egy iskola mindennapjait. Közvetve számos tevékenységben, mozzanatban megjelenhetnek, megfigyelhetők a fizikai környezetben is. Az Ön feladata, hogy ezeket a „megjelenéseket” elemezze, értelmezze és a dolgozatban bemutassa. A dolgozat felépítését segíthetik az alábbi kérdések.

- Milyen értéket választott? Miért fontos az adott érték? Milyen szerepe és lehetősége van annak közvetítésében az iskolának? Milyen kihívásokkal kell szembenéznie? Tanári nézőpontból, hogyan látja az adott érték szerepét egy iskola életében?
- Hogyan jelent meg a két iskola esetén az adott érték? Hogy jelenítették azt meg a pedagógiai programban? Hogyan beszélt róla az iskolát bemutató kolléga? Miért fontos az az érték az iskolák számára? Az iskolát körülvevő környezet (szűkebb-tágabb kontextus), szereplők (gyermekek/fiatalok, szülők, tanárok, fenntartó, stb.) hogyan formálják, alakítják esetleg ezt az értéket?
- Hogyan jelent meg a megfigyelt tanórákon az adott érték?
- Hogyan jelent meg a szakmai beszélgetéseken az adott érték? Milyen pedagógiai tevékenységekkel szeretnék azt képviselni?
- Látott-e egyéb fontos mozzanatok az értékekhez kapcsolódóan (pl. a tanulási környezet, az iskolai kultúra elemei (hagyományok, rendezvények)?
- Mit gondol a látottakról tanári szemmel? Hogyan látja saját tanári lehetőséget az adott érték kapcsán? Volt-e Ön számára dilemma, elgondolkodtató helyzet a fentiekhez kapcsolódóan?

Kérjük a munka elkészítésekor vegye figyelembe, hogy a kérdések a dolgozat megírását segítik, a dolgozata azonban természetesen nem a kérdés-válasz struktúrát követi majd.

2. A pedagógiai értékek megjelenése az iskolai mindennapokban: több érték elemzése egy iskola megfigyelése alapján

A munka során az Ön feladata, hogy választsz néhány (min. 3) olyan pedagógiai értéket, ami az egyik iskola pedagógiai programjában megjelent, majd elemzi, értelmezi ezek megjelenését.

A szemináriumi munka során és az előadáson részletesen foglalkoznak majd az értékek és nevelés témakörével, azonban ahogyan a korábbiakban is utaltunk rá, az értékek alapvetően formálják egy iskola mindennapjait. Közvetve számos tevékenységben, mozzanatban megjelenhetnek, megfigyelhetők a fizikai környezetben is. Az Ön feladata, hogy ezeket a „megjelenéseket” elemezze, értelmezze és a dolgozatban bemutassa. A dolgozat felépítését segíthetik az alábbi kérdések.

- Milyen értékeket választott? Miért fontos az adott érték? Milyen szerepe és lehetősége van azok közvetítésében az iskolának? Milyen kihívásokkal kell szembenéznie? Tanári nézőpontból, hogyan látja az adott érték szerepét egy iskola életében?
- Hogyan jelentek meg az értékek az iskolában? Hogy jelenítették meg azokat a pedagógiai programban? Hogyan beszélt azokról az iskolát bemutató kolléga? Miért fontos az az érték az iskolák számára? Az iskolát körülvevő környezet (szűkebb-tágabb kontextus), szereplők (gyermekek/fiatalok, szülők, tanárok, fenntartó, stb.) hogyan formálják, alakítják esetleg ezt az értéket?

- Hogyan jelent meg a megfigyelt tanórákon az adott érték/értékek?
- Hogyan jelent meg a szakmai beszélgetéseken az adott érték/értékek? Milyen pedagógiai tevékenységekkel szeretnék azt képviselni?
- Látott-e egyéb fontos mozzanatok az értékekhez kapcsolódóan (pl. a tanulási környezet, az iskolai kultúra elemei (hagyományok, rendezvények)?
- Mit gondol a látottakról tanári szemmel? Hogyan látja saját tanári lehetőséget az adott érték kapcsán? Volt-e Ön számára dilemma, elgondolkodtató helyzet a fentiekhez kapcsolódóan?

Kérjük a munka elkészítésekor vegye figyelembe, hogy a kérdések a dolgozat megírását segítik, a dolgozata azonban természetesen nem a kérdés-válasz struktúrát követi majd.

3. A tanári szerep: feladatok, tevékenységek és eltéréseik

A munka során az Ön feladata, hogy értelmezze, elemezze a tanári tevékenységek, feladatok sokszínűségét a látogatások alapján, és összehasonlítsa ezek megjelenését a három iskolában.

Az iskolalátogatások alkalmával a szakmai beszélgetések és óramegfigyelések során sokféle tanári tevékenységet érintenek majd, a dolgozat keretében ezek elemzése, rendszerezése, értelmezése a feladat.

A dolgozat felépítését segíthetik az alábbi kérdések:

- Milyen tevékenységből, feladatokból áll a tanári munka? Mik egy tanár feladatai napjainkban? Mi alakítja ezeket a feladatokat, esetleg elvárásokat?
- Milyen tanári tevékenységeket látott, jegyzett fel az iskolalátogatások során? Hangsúlyosabban jelent-e meg valamelyik egyik vagy másik iskolában? Az iskola milyen sajátosságai alakíthatják ezeket a feladatokat, tevékenységeket?
- Hogyan rendszerezné ezeket a tevékenységeket?
- Milyen kihívásokkal találkozott a feladatokhoz kapcsolódóan?
- Mi alakítja az adott iskolákban a tanári feladatokat és tevékenységeket?
- Hogyan látja, melyek azok a feladatok, melyek közel állnak Önhöz, melyekhez kapcsolódóan dilemmái vannak, melyeket kihívásként él meg? Indokolja válaszait!

Kérjük a munka elkészítésekor vegye figyelembe, hogy a kérdések a dolgozat megírását segítik, a dolgozata azonban természetesen nem a kérdés-válasz struktúrát követi majd.

Az elemző dolgozat formai sajátosságai

A dolgozatok esetén elvárás min. 1-3 szakirodalom felhasználása az elemzés során. Az ajánlott irodalmak között található a választott témához leginkább illeszkedő munkát. A szakirodalom felhasználása során ügyeljen arra, hogy dolgozatában egyértelműen jelölje a szöveg közben is, és a dolgozat végén is az irodalmak használatát.

Az elemző dolgozat elvárt terjedelme: kb. 12.000-15.000 karakter (szóköz nélkül).

Szakirodalmi ajánlások

Értékek

Bábosik István (2004). Az optimális nevelőiskola- modell jellemzői. In: Bábosik István: Neveléstudomány. Ajánlott alfejezetek: 181-198.

Baska Gabriella (2015). Normák és értékek a nevelés történetében. In: N. Kollár Katalin és Rapos Nóra (szerk.). A társas, társadalmi viszonyok. In: https://www.eltereader.hu/media/2015/11/Tanar_leszek_READER.pdf

Knausz Imre (2013). Mi a nevelés? Online elérhetőség: https://www.tani-tani.info/mi_a_neveles

Zrinszky László (2000). Iskolaelméletek és iskolai élet. Okker Kiadó.

Tanári szerep, feladatok, tevékenységek

Szabó Éva; N Kollár Katalin; Vörös Anna (2017): A tanári szerep, a vezetés és a tekintély problémái. In: Pedagógusok pszichológiai kézikönyve 3. Osiris Kiadó, Budapest, pp. 407-454. http://publicatio.bibl.u-szeged.hu/18447/1/pszichoped_tanari_szerep.pdf

Ajánlott alfejezetek:

- A hatalom és a tekintély problémái a tanári munkában
- A hatalomgyakorlás lehetőségei II: Fegyelmezés
- A hatalomgyakorlás lehetőségei III. Ellenőrzés, értékelés
- A szerep fogalma a szociálpszichológiában
- A tanári szerep jellemzői, a szerep betöltőjével kapcsolatos elvárások
- Tanár-diák viszony az alternatív iskolákban

Zétényi Á. (2004). A tanár mint vezető, vezetési stílusok. In: Mészáros Aranka (szerk.). Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó. 360-374.

Fáynd Dombi Alice (2011). Pedagógusképzés, pedagógus pálya, kiterjesztett pedagógusszerep. Szegedi Tudományegyetem, Szeged. https://www.researchgate.net/publication/315445676_A_megvaltozott_pedagogusszerep

Módszertani olvasmányok

Falus Iván. A pedagógiai megfigyelés. In: Falus Iván (szerk.). Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. (6. Fejezet, 98-139.) <https://docplayer.hu/5665571-Bevezetes-a-pedagogiai-kutatas-modszereibe.html>

Szivák Judit (2014): Reflektív elméletek, reflektív gyakorlatok. <https://www.eltereader.hu/media/2016/05/Szivak-READER.pdf>

3 A féléves munka értékelése

A *Pályaszocializációs gyakorlat 1. – Tanár leszek* kurzus értékelése szemináriumi jeggyel történik majd. Az értékelés alapját a gyakorlatokon (intézménylátogatás) végzett munka és a szemináriumi munka adja.

A terepnapló értékelése

A terepnapló vezetése és feltöltése a kurzus e-learning felületére a kurzus teljesítésének feltétele. Hiányos vagy nem megfelelő terepnapló esetén a kurzus nem teljesíthető. A terepnapló értékelése lehet *nem felelt meg, megfelelő és kiváló*. A terepnaplóra pontszám alapú értékelést kap majd. Az első terepnaplót a látogatást követő rövid időn belül fel kell majd töltenie a kurzusa e-learning felületére, ahol az oktatótól (szintén rövid időn belül) visszajelzést kap majd a felületen elérhető értékelőtáblán. Ez alapján látja majd, hogy munkája megfelelő-e, illetve milyen szempontokra fontos még figyelnie a következő alkalmak esetén.

A terepnapló a további látogatások alkalmával készült dokumentumainak értékelése a szemináriumi munka lezárásakor történik. A kurzus sikeres teljesítéséhez a három látogatásról készült terepnaplót kell majd feltöltenie.

A terepnapló értékelési szempontjai nyilvánosak, melyeket az alábbi táblázatban tekinthet meg:

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI	MAXIMÁLISAN ELÉRHETŐ PONTSZÁM
Az iskola jellemzőinek dokumentálása	
→ a megfigyelés alapossága, részletessége	
→ a rövid személyes reflexiók, jegyzetek minősége	10
→ a megadott szempontok megjelenése a jegyzetekben	
Az órai jegyzetek:	
→ a tevékenységek (tanár-diák) rögzítése	
→ a megfigyelés alapossága, részletessége	10
→ a rövid személyes reflexiók, jegyzetek minősége	
Szakmai megbeszélések dokumentálása:	
→ a rövid személyes reflexiók, jegyzetek minősége	6
Tartalmi - formai követelmények:	
→ a terepnapló megfelelése a tartalmi követelményeknek	4
→ átláthatóság, precíz rögzítés	
→ a terepnapló minden elemet tartalmaz	
ÖSSZESEN	30

Minden iskolalátogatásról benyújtott terepnaplóról külön kap majd értékelést, így a terepnaplókkal összesen 90 pontot szerezhetsz. Ez úgy áll össze, hogy minden iskolalátogatásról vezet majd terepnaplót a megadott elemekkel. A kurzus teljesítéséhez valamennyi terepnapló értékelése el kell, hogy érje a legalább megfelelő minősítést.

<p>0-49% NEM FELELT MEG 0-14,5 PONT</p>	<p>50-72% MEGFELELŐ 15-21,5 PONT</p>	<p>73-100% KIVÁLÓ 22-30 PONT</p>
---	--	--

A terepnapló értékelési határai

Az elemző dolgozat értékelése

Az elemző dolgozatot a választott témában a féléves munka végén kell benyújtani. Az elemző dolgozat az intézménylátogatásokon szerzett szakmai tapasztalatokra épül. A dolgozat értékelése érdemjeggyel és rövid szöveges értékeléssel történik majd.

Az elemző dolgozat értékelési szempontjai nyilvánosak, melyeket az alábbi táblázatban tekinthet meg:

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI	MAXIMÁLISAN ELÉRHETŐ PONTSZÁM
Szakirodalmi megalapozottság:	
→ a szakirodalom feldolgozásának mélysége	10
→ a hivatkozások precíz kezelése	
Az elemző szemlélet megjelenése:	
→ a munka túllép a megfigyeltek lineáris leírásán, megjelenik benne az elemző szemlélet (pl. a pedagógiai értékek, a megfigyelt pedagógiai tevékenységek elemzése, értelmezése)	20
→ a megfigyelt tapasztalatok tudatos beépítése és értelmezése	20
Személyes-szakmai reflexiók:	
→ a szakmai reflexiók megjelenítése, mélysége	20
→ szakmai nyelvhasználat	10
Tartalmi - formai követelmények:	
→ struktúra, felépítés, koherencia	10
ÖSSZESEN	90

0-44% ELÉGTELEN 0-40 PONT	45-59% ELÉGSÉGES 40,5-53,5 PONT	60-70% KÖZEPES 54-63,5 PONT	71-83% JÓ 64-75,5 PONT	84-100% JELES 76-90 PONT
---------------------------------	---------------------------------------	-----------------------------------	------------------------------	--------------------------------

A *Pályaszocializációs gyakorlat 1. – Tanár leszek* kurzus a terepnaplók benyújtásával és az elemző dolgozat megírásával teljesíthető. A terepnaplók esetén fontos, hogy mindhárom terepnapló minősítése legalább *megfelelő* kell, hogy legyen, továbbá az elemző dolgozatot is legalább *elégséges* szintre kell teljesítenie. A féléves munkákkal összesen 180 pontot szerezhetsz. A kurzus értékelése az alábbi százalékos értékelési határok alapján történik majd:

0-44% ELÉGTELEN	45-59% ELÉGSÉGES	60-70% KÖZEPES	71-83% JÓ	84-100% JELES
--------------------	---------------------	-------------------	--------------	------------------

4 Gyakori kérdések

Mennyit hiányozhatok a kurzusról?

A hallgató követelményrendszerrel összhangban Ön maximálisan egy szeminárium alkalmat, és egy iskolai gyakorlati (intézménylátogatási) alkalmat mulaszthat.

Mi történik, ha nem tudok elmenni az egyik iskolalátogatásra?

Az intézménylátogatás pótlásáról egyeztessen a kurzus oktatójával. Kérjük vegye figyelembe, hogy a Tanár leszek szeminárium feladatainak teljesítéséhez három intézménylátogatási alkalomra van szüksége.

Meddig tartanak az iskolalátogatások?

A külső, iskolai gyakorlatok a kurzus órarendi sávjában 8.00-12.00 között történnek.

Hol találom a kurzus e-learning felületét?

A kurzusok felülete a Canvas felület, melyet a <https://canvas.elte.hu/> oldalon érhet el. A kurzus sikeres felvételét követően a Canvas felületre belépve megtalálja annak a kurzusnak a felületét, amelyet Ön felvett (amikor az oktató nyilvánossá teszi a kurzus felületét).

Kézzel írt terepnaplót is feltölthetek?

Nem. Kérjük, hogy a terepnapló dokumentumait feltöltés előtt minden esetben szövegszerkesztő alkalmazásával rendszerezze, szerkessze. Ez az Ön tanulását is támogatja, hiszen miközben dolgozik az anyaggal átgondolja, rendszerezi az információkat. Természetesen az iskolalátogatások során kézzel, papír alapon vezetheti a terepnaplót.

Nekem kell nyomtatnom a jegyzőkönyveket?

Nem.

A kurzus első alkalmán a kurzus oktatója kiosztja Önnek a terepnapló sablonokat egy alkalommal. Kérjük, azonban, ha véletlenül elveszti ezeket a dokumentumokat, akkor gondoskodjon azok pótlásáról. A sablonok letölthetők a kurzus e-learning felületén.

Mi történik, ha a terepnaplóm nem felelt meg minősítést kap?

A kurzus oktatója részletesen tájékoztatja majd a javítás menetéről. Alapvetően egy alkalommal lehetősége van a terepnaplója kiegészítésére.

5 Sablonok

NAPLÓ AZ ISKOLALÁTOGATÁSRÓL

HALLGATÓ NEVE:

AZ ISKOLA NEVE

A látogatás időpontja:

A LÁTOGATÁS ELŐKÉSZÍTÉSE (JEGYZETEK)

Az iskola fő jellemzői, értékei a pedagógiai program alapján *(pl. fenntartó, tanulólétszám, egyéb sajátosságok)*:

AZ ISKOLA BEMUTATÁSA (JEGYZETEK)

Az iskola pedagógiai célja, hitvallása, főbb jellemzői

- Melyek az iskola legfontosabb értékei?
- Eredmények az iskola szerint: Az iskola bemutatása során szó esik-e az iskola eredményeiről? Mik ezek?
- Lokális sajátosságok: Milyen az iskolát körülvevő társas-társadalmi kontextus? Mit jelent az adott iskola tanárának, diákjának lenni (identitás)?

Értékek

Az értékek megjelenése („lenyomata”) a pedagógiai munka során

A tanulási környezet

- Milyen az iskola hangulata?
- Milyen az iskola épülete?
- Milyenek a tantermek?

SZEMÉLYES REFLEXIÓ

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK A TANÓRÁRÓL	
A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Tanóra:	
Osztály:	
Az óra előtti észrevételek:	A tanulók / a csoport tevékenysége:
	A tanulók / a csoport hangulata:
A tanulási környezet (padok elrendezése, dekoráció, stb.) és a terem elrendezésének vázlatos rajza:	

ÓRAI JEGYZETEK

Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége	Tetszett / Nem tetszett / Dilemma
15'		
30'		
45'		

SZEMÉLYES REFLEXIÓM

1) Röviden írja le azt az órarészletet, ami nagyon tetszett a pedagógus munkájában/ tevékenységében? Miért?

2) Mivel kapcsolatban / Milyen kérdést tenne fel az órán látottakkal/ a tanár órai tevékenységéhez kötődően?

A MEGBESZÉLÉS JEGYZETEI

A megbeszélésen elhangzott:

- legfontosabb pedagógus feladatok,
- felmerült témák,
- kérdések, dilemmák

Jegyzeteim az interjúról

